

Vele collega's deelden die meening niet en hielden het er voor, dat herstel voldoende was om de officiëel geconstateerde krankzinnigheid van zelf te doen verdwijnen. Daarentegen deelden en deelen een aantal rechtsgeleerden mijn meening, zoodat zij zelfs verklaarden, dat de woordelijke toepassing de Wet ongetwijfeld vele hersteld-krankzinnigen ten nadeele zijn kan en somtijds is.

Daar het aan iederen geneesheer kan voorkomen, dat hij zulk een geval in zijn praktijk ontmoet, schijnt het mij niet ondoelmatig de wijze aan te geven, waarop een verklaring van herstel kan worden verkregen, die aan de eischen der Wet voldoet. Ik dank de kennis daarvan aan een onzer jonge rechtsgeleerden, die het onderwerp nader bestudeerde.

De manier om iemand, die officiëel krankzinnig is verklaard en buiten een krankzinnigengesticht herstelde, het officiëele krankzinnigheidsstempel te ontnemen is deze.

Er wordt voor zulk een persoon een plaatsing onder curateele gevraagd volgens het Burgerlijk Wetboek, Boek I, titel XVIII. Die zal geen moeilijkheden opleveren, omdat hij officiëel krankzinnig is, ook al is hij onder die omstandigheden hersteld. Is dat eenmaal geschied, dan kan — onder overlegging eener verklaring van herstel — een verzoekschrift worden ingediend om ontheffing van de curateele. Het in kracht van gewijsde gegane vonnis van opheffing der curateele, waardoor de onder curateele gestelde weder zijn rechten in de maatschappij kan uitoefenen als te voren, toen hij nog niet als krankzinnig bekend stond, sluit van zelf in, dat hij daarmede hersteld is verklaard; want volgens Art. 516 Burg. Wetb. eindigt bij het ophouden der oorzaken, die aanleiding gaven tot het stellen onder curateele, die onder curateele-stelling. Er is dan een officiëel bewijs van herstel, verkregen buiten de Wet op het krankzinnigenwezen om, die alleen herstel erkent, als er ontslag wegens genezing uit een krankzinnigengesticht gegeven is.

De omweg is lastig en onaangenaam, maar er is dan toch kans, dat zulke ongelukkige menschen niet altijd officiëel gek blijven, waartoe de Wet van 27 April 1884 hen anders veroordeelt.

Laag Soeren, 14 April 1898.

Dr. C. L. VAN DER BURG.

Geachte Redacteur!

In zijn aankondiging van VORDERMAN's zeldzaam gematigd gesteld verzoekschrift neemt Prof. FOKKER den Heer VAN DIEREN in bescherming tegen de „Indische bestrijders”. Of deze daarvan gediend is, hij, die jarenlang als onderzoeker, wegwijzer en ontdekker geposeerd heeft en zich nu door zijn beschermer hoort toevoegen, dat hij geen onderzoeker is, zulks staat te bezien. Mij heeft het grootelijks verwonderd, dat Z.H. Geleerde geen of zoo goed als geen rekening heeft gehouden met hetgeen ik onlangs over de onderhavige quæstie, meer bepaaldelijk over de m. i. „Hollandsche” zijde daarvan, te berde bracht. Maar bovendien wil het mij voorkomen, dat de geachte aankondiger herhaaldelijk met zich zelf in tegenspraak is.

VAN DIEREN is geen onderzoeker en toch heeft hij de meening, dat beri-beri het gevolg is van rijstvoeding met meer kracht verdedigd dan iemand anders — aldus de Heer FOKKER. Zou men hier voor „kracht” niet „ophef” moeten lezen? Zijn kracht moet men in zulke gevallen toch zoeken in de argumenten en die schijnt Z.H. Gel. toch ook niet bij VAN DIEREN te vinden, immers hij spreekt van diens „grootendeels intuïtief verkregen vaste overtuiging”. Doch wat heeft eer ander daaraan? Er zijn waarschijnlijk honderden menschen, die er intuïtief verkregen overtuigingen op na houden, maar verstandig genoeg zijn die voor zich te houden, zoolang zij daar geen zwaarder wegend bewijsmateriaal aan kunnen toevoegen. En omdat VAN DIEREN zulks niet gedaan heeft, maar er integendeel hoogst eenzijdig en oppervlakkig op los gepraat en zijn bekende zucht tot kritiseeren op ieder en alles botgeviert heeft — behalve daar, waar zulks het meest noodig was ... op zich zelf — daarom zou hij verdienste hebben! Het wil er niet bij mij in.

Hij heeft een ouden wegwijzer nieuw geverfd met wat schreeuwerder kleuren, ziedaar alles.

Prof. FOKKER vindt VAN DIEREN'S aanvallen op ons eigenlijk niet persoonlijk, alleen tracht deze „zijn tegenstanders niet slechts te verslaan, maar ook te „vernietigen” (ik cursiveer). Dat noemt men: „niet persoonlijk”! Als iemand in zijn vlag voert, dat het hem om de zaak te doen is, zou hij de grootste impertinenties mogen debiteeren zonder gevaar van persoonlijk te worden. Dit mag eerst recht een redeneering pour le besoin de la cause heeten.

„Niemand kan meenen, dat het VAN DIEREN niet om de zaak zelf te doen „is”. Zulks moge in theorie het geval zijn, maar de praktijk verschilt daar hemelsbreed van. In zijn verblinding verwacht hij *zijn* zaak met *de* zaak en om haar te verdedigen ontziet hij niets en niemand, ook de waarheid niet. Zijn scheeve voorstellingen van andermans meening, gesteund door citaatverminderingen — die hij, door mij er op attent gemaakt, boudweg durfde ontkennen — zijn ongemotiveerde verdachtmakingen en beschuldigingen, zijn pogen om tegenstanders aan de publieke verachting prijs te geven — en dat alles voor „de eer van ons land” en ad majorem D. gloriam! — heeten bij den Heer FOKKER heel onschuldig „pogingen om zijn tegenstanders met zich zelf in tegenspraak te brengen”. Zelfs wordt het in dezen onbillijk gevonden, als zij zich over zulk een kritikasterij ontstemd toonen. Voelt Prof. FOKKER dan niets voor medische gedragsleer?

„Petitio principii” en „ingenomenheid met eigen werk” daarvan schijnt bij VAN DIEREN geen sprake te zijn, integendeel hij is volgens Z.H. Gel. geroepen daartegen bij anderen, in casu mijn persoon, te waken. Ja, nog sterker: „het zou wenschelijk zijn, dat er meer zulke critici opstonden”.

De Hemel beware mij daarvoor en schenke ze aan Prof. FOKKER! Ik wacht altijd nog op dien „elfden aanval”, die het onderzoek in het rechte spoor moet houden. Aan het gevaar, dat die andere tien wilde aanvallen het onderzoek wel eens in het *verkeerde* spoor zouden kunnen brengen, wordt blijkbaar niet gedacht, evenmin als notitie wordt genomen van mijn grief, dat een zoodanig bar optreden de vrije gedachtenwisseling belemmert en een zuiver zakelijke behandeling onmogelijk maakt.

Ik heb juist een stukje gereed voor het *Indisch Geneeskundig Tijdschrift*,

waarin ik opnieuw waarschuw tegen de propaganda voor meer dierlijk voedsel ter bestrijding der beri-beri.

Ik reken den autoriteiten voor, dat daarmede op zijn zuinigst genomen een millioen gulden 'sjaars gemoeid is, zonder dat men ook naar eenigermate van het gunstige effect verzekerd is. Als VAN DIEREN zijn zin kon door-drijven, zouden wij dien kant uitgaan. Wat mij betreft, ik dring integendeel aan op afdoende experimenten, alvorens men zijn toevlucht neemt tot kostbare maatregelen.

Mijn stukje is geschreven naar aanleiding eener belangwekkende mededeeling van GRAVESTEN over beri-beri onder een sago-etende bevolking (Molukken). Zij bevestigt de gegrondheid van mijn vrees, dat men, de rijst door andere amyloacea vervangend, groot gevaar loopt van den wal in de sloot te geraken. Zelfs de vrouwen zijn in de beide epidemieën, waarvan bij GRAVESTEN sprake is, niet voor de ziekte gespaard gebleven, ondanks vet- en eiwitrijke voeding.

Geen vergift in de rijst, geen rijst zelfs, betrekkelijk rijkelijke vleeschvoeding en toch beri-beri! Wat blijft er na dat alles nog over van VAN DIEREN'S beweringen?

Prof. FOKKER hoopt dat de Indische onderzoekers het niet al te onaangenaam zullen vinden, dat VAN DIEREN hen voortdurend op de vingers kijkt. Ik geloof dat het vrij wat verstandiger zou zijn, wanneer de stuurder aan den wal, die Indië nooit gezien hebben, de minder bevoegden dus, ook volgens Prof. FOKKER — immers zijn zij niet in de gelegenheid als „praktisch medicus” tot „het toetsen der daar verkregen resultaten aan de werkelijkheid” — er nu eindelijk het zwijgen eens toe deden en ons rustig aan den arbeid lieten.

Dit moge niet hoffelijk klinken, doch dat doet er tegenwoordig minder toe, men excuseert zich maar met zijn „temperament”.

Collegialiter

t t.

's-Gravenhage, 19 April 1898.

C. EYKMAN.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Een vonnis. Een spoorwegmaatschappij heeft een vervolging ingesteld tegen een reiziger, die in een waggon had gezeten, terwijl hij herstellende was van roodvonk. Ook de dokter van den reiziger werd vervolgd. Hij verontschuldigde zich door te beweren, dat hij de ziekte niet herkend had, maar werd wegens „klaarblijkelijke onvoorzichtigheid” tot 5 P. St. schadevergoeding veroordeeld (*Gaz. Hebdom.*, 10 April).

PARIS. — Nieuw Tijdschrift. Bij den uitgever F. ALCAN, Bd. St. Germain 108, verschijnt sedert 15 Januari een twee maandelijksch tijdschrift, onder den naam van *Annales d'Electrobiologie, d'Electrotherapie et d'Electrodi-*